

**«Психология және менеджмент инновациялық
академиясы» ЖШС**

ЖОБА

«Әлеуметтік жұмыстағы психологиялық сүйемелдеу»

психологтарға, педагогтар мен тәрбиешілер,
әлеуметтік қызметкерлер, білім беру мекемелерінің
әкімшілеріне арналған біліктілікті арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Астана, 2024

МАЗМҰНЫ

1 бөлім	Жалпы ережелер	3
2 бөлім	Глоссарий	4
3 бөлім	Бағдарлама тақырыбы	5
4 бөлім	Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелер	6
5 бөлім	Бағдарлама құрылымы мен мазмұны	7
6 бөлім	Оқу процесін ұйымдастыру	12
7 бөлім	Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі	12
8 бөлім	Оқыту нәтижелерін бағалау	13
9 бөлім	Курстан кейінгі сүйемелдеу	13
10 бөлім	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	14
Қосымша 1	Қорытынды жұмыстарды бағалаудың критерилері	16

1 бөлім. Жалпы ережелер

«Әлеуметтік жұмыста психологиялық сүйемелдеу» біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) Бағдарлама ҚР Оқу-ағарту министрінің 27.08.2022 №384 бұйрығымен бекітілген «Педагогтардың біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары» құжатының талаптарына сәйкес жасалған.

Әлеуметтік жұмыстағы психологиялық қолдау - қиын өмірлік жағдайларға тап болған адамдарға психологиялық қолдау мен көмек көрсетуге бағытталған кешенді тәсіл. Ол қазіргі қоғамда бірқатар факторларға байланысты маңызды рөл атқарады.

Психологиялық қолдау бағдарламасының өзектілігі:

- **Әлеуметтік шиеленістің артуы:** қазір әлемде өзгерістердің жоғары динамикасы сипатталады, бұл популяциядағы стресстің, мазасыздықтың және басқа психологиялық проблемалардың өсуіне әкеледі.
- **Өмір сүру деңгейінің артуы:** бір жағынан, өмір сүру деңгейінің артуы үмітке байланысты, екінші жағынан өмір сапасына қойылатын талаптардың жоғарылауына әкеледі. Осы факторлардың арасындағы сәйкессіздік психологиялық қолайсыздықты тудыруы мүмкін.
- **Жаһандану:** жаһандану мәдениет пен адамдар мен арасындағы байланысты күшейтеді, бұл күтпеген мәдени жағдай, бейімделу және сәйкестік мәселелеріне әкелуі мүмкін.
- **Халықтың қартаюы:** халықтың қартаюы жалғыздық, созылмалы аурулар, жақындарының жоғалуы сияқты бірқатар әлеуметтік және психологиялық мәселелермен бірге жүреді.
- **Әлеуметтік катаклизмдер:** соғыстар, табиғи апаттар, экономикалық дағдарыстар - бұл оқиғалардың барлығы адамдардан психологиялық бейімделу мен қолдауды талап етеді.

Психологиялық қолдау бағдарламасы келесі мемлекеттік басымдықтарды іске асырумен тікелей байланысты:

- **Әлеуметтік қорғау:** халықты әлеуметтік қорғауды қамтамасыз ету, әрбір адамның лайықты өмірі мен дамуына жағдай жасау.
- **Ұлт денсаулығы:** халықтың физикалық және психикалық денсаулығын сақтау және нығайту.
- **Білім:** психологиялық әл-ауқатты қоса алғанда, тұлғаның жан-жақты дамуына жағдай жасау.
- **Әлеуметтік әділеттілік:** қоғамның барлық мүшелері үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету.

Психологиялық сүйемелдеу бағдарламасы келесі әлемдік трендтерге сәйкес келеді:

- **Қоғамды ізгілендіру:** адамға, оның қажеттіліктері мен құқықтарына көбірек көңіл бөлу.
- **Қызметтерді даралау:** әрбір адамның ерекшеліктерін ескере отырып, бұқаралық қызметтерден жеке қызметтерге көшу.
- **Алдын алу психологиясы:** Психологиялық проблемаларды емдеуге ғана емес, олардың алдын алуға баса назар аудару.
- **Пәнаралық тәсіл:** күрделі әлеуметтік мәселелерді шешу үшін психологтардың, әлеуметтік қызметкерлердің, дәрігерлердің және басқа мамандардың күш-жігерін біріктіру.

Әлеуметтік жұмыста психологиялық қолдау көптеген әлеуметтік мәселелерді шешуге ықпал ететін өзекті және сұранысқа ие болған бағыт болып табылады. Оны іске асыру мемлекеттік басымдықтарға да, әлемдік трендтерге де сәйкес келеді. Психологиялық сүйемелдеуге салынған инвестиция - бұл қоғамның болашағына салынған инвестиция.

2 бөлім. Глоссарий

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық

- **Нормативтік-құқықтық акт:** белгілі бір қоғамдық қатынастарды реттейтін мінез-құлық ережелері мен нормаларын белгілейтін ресми қабылданған құжат.
- **Заңнама:** мемлекетте қолданылатын заңдар мен басқа да нормативтік құқықтық актілердің жиынтығы.
- **Этика кодексі:** белгілі бір кәсіп өкілдері үшін міндетті моральдық принциптер мен мінез-құлық нормаларының жиынтығы.
- **Әлеуметтік қорғау:** адамның лайықты өмірі мен дамуын қамтамасыз етуге, оның құқықтары мен мүдделерін қорғауға бағытталған шаралар жүйесі.
- **Бала құқықтарын қорғау:** өмір сүру, денсаулық сақтау, білім алу, зорлық-зомбылық пен кемсітушіліктен қорғау құқығын қоса алғанда, балалардың құқықтары мен мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталған шаралар жиынтығы.

Модуль 2. Отбасын әлеуметтік жұмыста сүйемелдеу

- **Отбасы:** туыстық байланыстар, ортақ мүдделер және өзара жауапкершілік негізінде адамдарды біріктіретін қоғамның негізгі бірлігі.
- **Әлеуметтік жұмыс:** адамдарға және топтарға әлеуметтік мәселелерді шешуге көмектесуге бағытталған кәсіби қызмет.
- **Отбасылық кеңес беру:** оның мүшелері арасындағы қарым-қатынасты жақсарту мақсатында отбасына психологиялық көмек көрсету процесі.

- **Отбасылық терапия:** оның мүшелері арасындағы өзара әрекеттесуді өзгертуге бағытталған отбасымен жұмыс істеудің жүйелі тәсілі.
- **Отбасылық қолайсыздықтың алдын алу:** отбасындағы проблемалардың туындауы мен дамуын болдырмауға бағытталған шаралар кешені.

Модуль 3. Даму психологиясы және жас психологиясы

- **Психологиялық даму:** адам өміріндегі психиканың сапалық және сандық өзгеру процесі.
- **Жас ерекшелігі психологиясы:** әр түрлі жас кезеңдеріндегі адамның психикалық даму заңдылықтарын зерттейтін психология саласы.
- **Онтогенез:** ағзаның туылғаннан бастап өлгенге дейінгі жеке дамуы.
- **Даму дағдарысы:** жаңа даму деңгейіне өтуге байланысты шиеленіс пен тұрақсыздықтың күшеюімен сипатталатын кезең.
- **Әлеуметтену:** адамның әлеуметтік нормаларды, құндылықтар мен мінез-құлық үлгілерін игеру процесі.

Модуль 4. Психологиялық диагностика

- **Психологиялық диагностика:** арнайы әдістерді қолдана отырып, адамның жеке психологиялық ерекшеліктерін анықтау және бағалау процесі.
- **Психологиялық тест:** белгілі бір психологиялық сипаттамаларды бағалауға мүмкіндік беретін стандартталған сынақ.
- **Психологиялық қорытынды:** психологиялық тексерудің нәтижелері мен зерттелушінің психологиялық жағдайы туралы қорытындылары бар құжат.
- **Жарамдылық:** тесттің өлшеуге арналған нәрсеге сәйкестік дәрежесі.
- **Сенімділік:** қайта тестілеу кезінде тест нәтижелерінің дәлдігі мен тұрақтылық дәрежесі.

3 бөлім. Бағдарламаның тақырыбы

Әлеуметтік жұмыстағы психологиялық қолдау - қиын өмірлік жағдайларға тап болған адамдарға психологиялық көмек пен қолдау көрсетудің жүйелі процесі. Оның бағыттары мынадай:

- Адамның эмоционалды жағдайын түсіну және қабылдау;
- Стресспен күресу және жаңа жағдайларға бейімделу дағдыларын дамыту;
- Өзін-өзі бағалау мен өз күшіне деген сенімділікті арттыру;
- Қиындықтарды жеңу үшін ішкі ресурстарды жұмылдыру;
- Саналы шешімдер қабылдауға жәрдемдесу.

Әлеуметтік жұмыста психологиялық сүйемелдеу қиын өмірлік жағдайларға тап болған адамдардың өмір сүру сапасын арттыруда маңызды рөл атқарады. Бұл саланы одан әрі дамыту үшін психологиялық көмектің қолжетімділігі, сапасы және әлеуметтік жұмыс жүйесіне интеграциясы мәселелерін шешу қажет.

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі:

Әлеуметтік жұмыстағы психологиялық қолдау бағдарламасының жаңашылдығы бірнеше параметрлер бойынша анықталуы мүмкін:

- **Жаңа тәсілдер мен әдістерді біріктіру:** Бағдарлама дәстүрлі әлеуметтік жұмыс бағдарламаларында әлі кеңінен қолданылмаған когнитивті мінез-құлық терапиясы, позитивті психология, нейрорпсихология сияқты соңғы психологиялық теориялар мен тәжірибелерді пайдалана алады.

- **Халықтың нақты топтарына назар аудару:** бағдарлама бұрын зерттелмеген немесе аз қамтылған топтармен жұмыс істеуге бағытталуы да мүмкін (мысалы, мигранттар, ЛГБТ+, стандартты емес өмірлік жағдайлары бар адамдар).

- **Инновациялық технологияларды қолдану:** бағдарлама психологиялық көмек көрсету үшін цифрлық құралдар мен онлайн-платформаларды қолдана алады, бұл қызметтердің қолжетімділігін кеңейтуге және олардың тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

- **Пәнаралық тәсіл:** бағдарлама әртүрлі пәндер өкілдерінің (психология, әлеуметтану, медицина, құқықтану) білімі мен дағдыларын біріктіре алады, бұл клиенттердің мәселелерін шешуге жан-жақты қарауға мүмкіндік береді.

- **Профилактикаға назар аудару:** бағдарлама психологиялық проблемалардың алдын алуға және психологиялық саулықты нығайтуға баса назар аудара алады, тек бұрыннан бұзылулары бар адамдарды ғана емдемейді.

Әлеуметтік жұмыстағы психологиялық қолдау бағдарламасының жаңашылдық дәрежесін анықтау оны әзірлеу мен ілгерілетудің маңызды кезеңі болып табылады. Аналогтардың болуын/болмауын талдау бағдарламаның бәсекеге қабілеттілігін және оның еңбек нарығының өзекті қажеттіліктерін қанағаттандыру әлеуетін бағалауға мүмкіндік береді.

4 бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты - әлеуметтік жұмыстағы психологиялық қолдау бағдарламасының мақсаты педагогтардың психология саласындағы кәсіби құзыреттілігін арттыру болып табылады, бұл оларға қажетті психологиялық қолдау мен көмек көрсете отырып, балалар мен жасөспірімдер арасында тиімді жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның міндеттері:

- **Теориялық дайындық:** педагогтерді балалар мен жасөспірімдер психологиясының негіздерімен, даму ерекшеліктерімен, негізгі психологиялық проблемалармен және оларды диагностикалау әдістерімен таныстыру.
- **Практикалық дағдылар:** психологиялық көмек көрсету, кеңес беру, топтық сабақтарды ұйымдастыру және психологиялық ойындарды өткізу бойынша педагогтердің практикалық дағдыларын дамыту.
- **Эмоционалды құзыреттілікті арттыру:** педагогтердің эмоционалдық тұрақтылығын, өз эмоцияларын басқара білуді, балалармен және жасөспірімдермен тиімді қарым-қатынас жасауды дамыту.
- **Балаларға деген оң көзқарасты қалыптастыру:** педагогтерде олардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін түсінуге негізделген балалар мен жасөспірімдерге оң көзқарас қалыптастыру.
- **Тұлғааралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту:** педагогтерде балалармен және жасөспірімдермен, олардың ата-аналарымен және әріптестерімен сенімді қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік беретін тиімді қарым-қатынас дағдыларын үйрету.

Күтілетін нәтижелер:

- **Білім беру процесінің сапасын арттыру:** бағдарлама бойынша оқудан өткен педагогтер білім беру мекемесінде неғұрлым қолайлы психологиялық атмосфера құруға қабілетті болады, бұл балалардың оқу мотивациясы мен үлгеріміне оң әсер етеді.
- **Балалар мен жасөспірімдердегі психологиялық проблемалардың деңгейін төмендету:** психологиялық проблемаларды уақтылы анықтау және түзету арқылы педагогтер аса ауыр бұзылулардың дамуына жол бермейді.
- **Білім беру қауымдастығындағы тұлғааралық қатынастарды жақсарту:** педагогтер тиімді қарым-қатынас дағдыларына меңгеру арқылы балалармен, жасөспірімдермен, ата-аналармен және әріптестермен конструктивті қарым-қатынас орната алады.
- **Педагогтердің кәсіби қанағаттануын арттыру:** алынған білім мен дағдылар педагогтерге өз жұмысын тиімдірек орындауға және өз қызметінің нәтижелерінен қанағаттануға мүмкіндік береді.

5 бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Тыңдаушыда белгіленген мақсат пен міндеттерге сәйкес келетін кәсіби білімді, дағдыларды қалыптастыру үшін бағдарламаның мазмұны 4 модульді қарастырады:

Модуль 1. Нормативтік-құқықтық

- ҚР психологтарының әдеп кодексі
- Бала құқықтарын қорғау туралы заңнама
- Халықты әлеуметтік қорғау туралы заңнама
- Әлеуметтік жұмыс саласындағы халықаралық стандарттар

Білім:

- Психологтар мен әлеуметтік қызметкерлердің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамалық базасын терең түсіну.
- ҚР психологының этика кодексінің негізгі ережелерін, оның ішінде құпиялылық, еріктілік, клиенттің жеке басын құрметтеу қағидаттарын білу.
- Білім беру, денсаулық сақтау, қауіпсіз орта және зорлық-зомбылықтан қорғау құқықтарын қоса алғанда, бала құқықтарын қорғау туралы заңнама хабардар болу.
- Әр түрлі санаттағы азаматтарға әлеуметтік кепілдіктер, жеңілдіктер мен қызметтерді, халықты әлеуметтік қорғау туралы заңнаманы түсіну.
- Әлеуметтік жұмыс саласындағы халықаралық стандарттарды білу және олардың ұлттық заңнамада көрініс табуы.

Дағдылар:

- Психологиялық-әлеуметтік жұмысқа қатысты нормативтік-құқықтық актілерді талдау.
- Өзінің кәсіби қызметінде заңнамалық нормаларды қолдану.
- Өз қызметінің этикалық қағидаттар мен стандарттарға сәйкестігін бағалау.
- Өз жұмысында құқықтық тәуекелдерді анықтау және оларды азайту үшін шаралар қабылдау.
- Клиенттерге олардың құқықтары мен мүмкіндіктері туралы кеңес беру.

Модуль 2. Отбасын әлеуметтік жұмыста сүйемелдеу

- дәстүрлі және заманауи отбасылық модельдер
- қалалық жағдайларға қоныс аударған отбасылардың проблемалары
- көп балалы және толық емес отбасылармен жұмыс
- отбасылық зорлық зомбылықтың алдын алу

Білім:

- Отбасының заманауи теориялық модельдерін (жүйелік, коммуникативтік, әлеуметтік) және олардың қазақстандық қоғам контекстінде қолданылуын терең түсіну.
- Қазақтың дәстүрлі құндылықтарын және олардың отбасылық қатынастарға әсерін білу.
- Қалалық жағдайларға қоныс аударған отбасылардың алдында тұрған проблемалар туралы хабардар болу (әлеуметтік бейімделу, ұрпақтар арасындағы қақтығыстар, мәдени бірегейлікті сақтау).

- Көп балалы және толық емес отбасылардың ерекшеліктерін, олардың қажеттіліктері мен мүмкін қиындықтарын түсіну.
- Отбасылық зорлық-зомбылықтың қауіп факторлары мен себептерін, сондай-ақ оның пайда болу механизмдерін білу.

Дағдылар:

- Отбасылық жағдайларды талдау, отбасының проблемалары мен ресурстарын анықтау.
- Отбасылармен олардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, жеке жұмыс жоспарларын жасау.
- Отбасылық кеңес беру мен психотерапияның әртүрлі әдістерін қолдану.
- Отбасыларға арналған топтық бағдарламалар (тренингтер, семинарлар) өткізу.
- Қиын жағдайларда отбасыларға дағдарыстық психологиялық көмек көрсету.

Модуль 3. Даму және жас ерекшелігі психологиясы

- Интернаттарда өскен балалардың психологиялық ерекшеліктері
- Ауылдық жерлердегі жасөспірімдердің психологиялық мәселелері
- Қазақстандық қоғамдағы қартаюдың психологиялық ерекшеліктері

Білім:

- Психологиялық дамудың негізгі теорияларын және олардың әртүрлі жас кезеңдеріне қолданылуын терең түсіну.
- Балалардың, жасөспірімдердің, ересектердің және қарттардың жас ерекшеліктерін, соның ішінде дамудың когнитивті, эмоционалды және әлеуметтік аспектілерін білу.
- Интернаттарда өскен балалардың ерекше психологиялық проблемалары туралы хабардар болу (сүйіспеншілік, әлеуметтік дағдылар, өзін-өзі бағалау).
- Ауылдық жерлерде тұратын жасөспірімдердің психологиялық ерекшеліктерін түсіну (сәйкестілік, құндылықтар, құрдастарымен қарым-қатынас).
- Қартаюдың психологиялық ерекшеліктерін білу, оның ішінде жасқа байланысты өзгерістер, когнитивті бұзылулар, психологиялық проблемалар (жалғыздық, жақындарынан айырылу).

Дағдылар:

- Онтогенездің әртүрлі кезеңдеріндегі адамның психологиялық дамуын талдау.
- Балалардың, жасөспірімдердің және қарттардың психологиялық проблемаларын анықтау.
- Психологиялық түзету мен дамытудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.

- Психологиялық кеңес беру және психотерапия жүргізу.
- Жас дағдарыстарын бастан өткерген адамдарға психологиялық қолдау көрсету.

Модуль 4. Психологиялық диагностика

- Психологиялық диагностика әдістері
- Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру
- Психологиялық қорытынды жасау
- Психологиялық тестілеу

Білім:

- Психологиялық диагностиканың теориялық негіздерін, оның мақсаттарын, міндеттерін, принциптері мен әдістерін терең түсіну.
- Психологиялық диагностиканың көптеген әдістерін (проективті, сауалнамалар, бақылау, эксперимент және т.б.), олардың ерекшеліктері мен қолдану салаларын білу.
- Психологиялық тесттерді стандарттау және нормалау принциптерін түсіну.
- Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін өңдеудің негізгі статистикалық әдістерін білу.
- Психологиялық диагностика саласындағы қазіргі тенденциялар туралы хабардар болу.

Дағдылар:

- Нақты психологиялық мәселелерді шешу үшін тиісті диагностикалық әдістерді таңдау.
- Этикалық нормалар мен стандарттарды сақтай отырып, психологиялық тексеру жүргізу.
- Алынған деректерді талдау және диагностикалық нәтижелерді түсіндіру.
- Жүргізілген рәсімдердің сипаттамасын, алынған нәтижелер мен қорытындыларды қамтитын егжей-тегжейлі психологиялық қорытындылар жасау.
- Диагностикалық деректерді өңдеу және талдау үшін компьютерлік бағдарламаларды қолдану.

Бағдарламаның тақырыптық оқу жоспары

№	Сабақтардың тақырыптары	Теориялық сабақтар	Тәжірибелік жұмыс	Барлығы
1	2	3	4	5
Модуль 1. Нормативтік-құқықтық				
1.1	ҚР психологының әдеп кодексі	2	2	4
1.2	Бала құқықтарын қорғау туралы заңнама	2	2	4
1.3	Халықты әлеуметтік қорғау туралы заңнама	2	2	4
1.4	Әлеуметтік жұмыс саласындағы халықаралық стандарттар	2	2	4
Барлығы:		16		
Модуль 2. Отбасын әлеуметтік жұмыста сүйемелдеу				
2.1	Отбасының дәстүрлі және заманауи модельдері	2	4	6
2.2	Қала жағдайына қоныс аударған отбасылардың проблемалары	2	4	6
2.3	Көп балалы және толық емес отбасылармен жұмыс	2	4	6
2.4	Отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу	2	4	6
Барлығы:		24		
Модуль 3. Даму және жас ерекшелігі психологиясы				
3.1	Интернаттарда өскен балалардың психологиялық ерекшеліктері	2	4	6
3.2	Ауылдық жерлерде жасөспірімдердің психологиялық проблемалары	2	4	6
3.3	Қазақстандық қоғамдағы қартаюдың психологиялық ерекшеліктері	2	4	6
Барлығы:		18		
Модуль 4. Психологиялық диагностика				
4.1	Психологиялық диагностика әдістері	2	2	4
4.2	Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру	2	2	4
4.3	Психологиялық қорытынды жасау	2	4	6
4.4	Психологиялық тестілеу	2	2	4
4.5	Қорытынды тестілеу. Жобаларды қорғау	4	-	4
Барлығы:		22		
Қарытынды:		80		

6 бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Тыңдаушылардың біліктілігін арттыру бағдарламасын әзірлеу үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына және нормативтік-құқықтық актілерге талдау жүргізілді, сауалнама арқылы тыңдаушылардың кәсіби даму қажеттіліктеріне талдау анықталды.

Оқу процесінің жеке және қашықтықтан оқыту форматы белсенді және интерактивті оқыту әдістерін қамтиды: интерактивті презентациялар, шеберлік сыныптары, топтық талқылау, жобалық оқыту, виртуалды шындықта модельдеу.

Тыңдаушыларға өткен материалды зерделеу және бекіту үшін курс материалдары ұсынылады. Ересек аудиторияның ерекшелігін ескере отырып, тыңдаушыларға оқу барысында логикалық қорытынды жасауға, мазмұнды өз тәжірибесіне бейімдеуге және практикалық сабақтар мен аудиториядан тыс өзіндік жұмыс жағдайында алған дағдыларын сынақтан өткізуге мүмкіндік беріледі.

Оқыту форматы: офлайн, онлайн.

Сағат саны: 80 сағат

Оқыту тілі: қазақ, орыс.

7 бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету әдістемелік ұсынымдардың мынадай құрылымын қамтиды:

1) дәріс кешені:

- дәріс тезистері
- иллюстрациялық материал
- әдебиет
- бақылау сұрақтары (кері байланыс).

2) практикалық сабақтар:

- мақсат
- оқыту міндеттері
- тақырыптың негізгі сұрақтары
- түпкілікті нәтижелерге қол жеткізу үшін оқытудың негізгі нысандары/әдістері/технологиялары.

- түпкілікті нәтижелерге қол жеткізу деңгейін бағалау үшін бақылау түрлері

- әдебиет
- бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

3) өзіндік жұмыс:

- мақсат
- тапсырмалар
- орындау/ бағалау нысаны (реферат, презентация, тапсырмалар, тесттер,

Алгоритмдер құрастыру, жобалар жазу).

- Өзіндік жұмысты орындау критерийлері (тапсырманы орындауға қойылатын талаптар)
- тапсыру мерзімі
- әдебиет
- бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

8 бөлім. Оқыту нәтижелерін бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау жобаны қорғау, өзіндік жұмыс, тестілеу нысанында жүргізіледі (1-қосымша).

Жобаны қорғау 4-5 тыңдаушыдан тұратын топтық жұмыс түрінде өтеді. Әр топ өз жобасын дайындайды.

Өзіндік жұмыс барысында тыңдаушылар қызметті жоспарлауды, ұйымдастыруды және талдауды көздейтін жеке тапсырманы орындайды.

Қорытынды тестілеу біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптарды қамтиды. Қорытынды тестілеу үшін ең жоғары балл -100 балл, ең аз - 50 балл. 50 және одан көп балл алған тыңдаушыға сертификат беріледі. Әйтпесе, біліктілікті арттыру курсы тыңдау туралы анықтама беріледі.

Сертификат алмаған тыңдаушылардың мынандай мүмкіндігі бар:

- 1) жылына бір реттен артық емес білімді қайта бағалауға;
- 2) тыңдаушылардың келесі ағымымен білімді қайта бағалауға;
- 3) ағымдағы жыл ішінде дәлелді себептермен бір ағыннан екінші ағынға ауыстыруға құқылы.
- 4) растайтын құжаттарды ұсына отырып, дәлелді себеппен үзілген курсты аяқтауға құқылы.

9 бөлім. Курстан кейінгі қолдау

Білім беру бағдарламасы аяқталғаннан кейін тыңдаушыны курстан кейінгі сүйемелдеу көрсетіледі.

Курстан кейінгі сүйемелдеу тыңдаушының курстан кейінгі қызметіне үздіксіз мониторинг жүргізу және әдістемелік, консультациялық көмек көрсету арқылы оның кәсіби құзыреттілігін дамытуды қамтамасыз етеді. Біліктілікті арттыру курстарынан өткен тыңдаушылар алған кәсіби құзыреттіліктерін жұмыс барысында қолданады.

Курстан кейінгі қызметті сүйемелдеу нысандары мыналарды қамтиды: тыңдаушыларға олардың басқару қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету, рефлексиялық семинар өткізу, конкурстарға қатысу.

Әдістемелік қолдау және педагогтарды барлық өзгерістер туралы уақтылы хабардар ету үшін әртүрлі байланыс құралдары қолданылады: электрондық пошта, әлеуметтік желілердің мессенджерлері (Facebook,

WhatsApp), Google қызметтері (Duo, Hangouts); тыңдаушылардың желілік әдістемелік бірлестігі.

Курстан кейінгі сүйемелдеуді ресурстық қамтамасыз ету үшін курстың тақырыбы бойынша электрондық материалдар (әдістемелік құралдар, тірек материалдар, интернет көздеріне сілтемелер) қолданылады.

10 бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. «Психологиялық және әлеуметтік жұмыс» кәсіптік стандартын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 30 мамырдағы №292 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 31 мамырда № 18764 болып тіркелді

2. Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Заңы.

3. «Әлеуметтік жұмыс және әлеуметтік саланың басқа да кәсіптері» кәсіптік стандартын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2024 жылғы 30 сәуірдегі № 125 бұйрығы

4. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен) 16.06.2024 ж.

5. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтары бойынша үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 31 қазандағы № 553 бұйрығы.

6. Психология учебной и профессиональной деятельности: материалы IV Междунар. науч.-практ. студенческой конф. 15 апр. 2020 г. – Владимир: Изд-во ВлГУ, 2020. – 353 с. – ISBN 978-5-9984-1206-6. – Электрон. текстовые данные (2,90 Мб). – 1 электрон. опт. диск (CDROM). – Систем. требования: Intel от 1,3 ГГц ; Windows XP/7/8/10; Adobe Reader; дисковод CD-ROM. – Загл. с титул. экрана. Госрегистрация № 0322002749 от 08.10.2020 г.

7. Психология учебной и профессиональной деятельности: материалы III Регион. науч.-практ. студенческой конф. / отв. ред. С. А. Великова, Н. В. Шаманин. – Новосибирск : Академиздат, 2018. – 220 с. – ISBN 978-5-6041010-4-9.

8. Великова С.А., Межличностное отношение подростков, воспитывающихся в различных условиях: учеб. пособие / С. А. Великова; Владим. гос. ун-т им. А. Г. и Н. Г. Столетовых. – Владимир: Изд-во ВлГУ, 2018. – 104 с. – ISBN 978-59984-0898-4.

9. Великова С.А. Социально-психолого-педагогические средства воспитания современных подростков: учеб. пособие / С. А. Великова, И. П. Черкасова; Владим. гос. ун-т им. А. Г. и Н. Г. Столетовых. – Владимир : Изд-во

ВлГУ, 2020. – 104 с. – ISBN 978-59984-1159-5.

10. Великова, С. А. Девиантное поведение: Ч. 1 программно-метод. комплекса «Социально-психологическое формирование подростка»: практикум / С. А. Великова. – Владимир : Ред.-издат. комплекс ВлГУ, 2003. – 60 с. – ISBN 5-89368-440-0.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Зобков, В. А. Психология отношения человека к жизнедеятельности: проблемы и перспективы / В. А. Зобков, А. Л. Журавлев, А. В. Зобков; Владим. гос. ун-т им. А. Г. и Н. Г. Столетовых ; Гуманитар. ин-т ; Ин-т психологии Рос. акад. наук. – Владимир : Шерлокпресс, 2021. – 244 с. – ISBN 978-5-907197-54-1.

2. Филатова, О. В. Динамика структурной организации личности: концепции, методики, модели : монография / О. В. Филатова. – Germany: LAP Lambert Academic Publishing. Germany, 2011. – 103 с. – ISBN 978-3-846-59943-3.

3. Филатова, О. В. Современные методы психологической диагностики: практикум / О. В. Филатова, Н. Ю. Литвинова, Е. А. Винарчик. – Владимир: Изд-во ВлГУ, 2011. – 296 с. – ISBN 978-5-9984- 0155-8.

4. Филатова, О. В. Методологические основы психологии труда : учеб. пособие / О. В. Филатова, Н. В. Шаманин. – Владимир : Изд-во ВлГУ, 2007. – 57 с. – ISBN 5-89368-726-4.

5. Великова, С. А. Одаренные : Ч. 2 программно-метод. комплекса «Социально-психологическое формирование подростка» : учеб. пособие / С. А. Великова, Е. С. Ткаченко, Т. К. Супагина. – Владимир : Ред.- издат. комплекс ВлГУ, 2004. – 71 с. – ISBN 5-89368-466-4.

Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері:

Курсты меңгеру деңгейін анықтау үшін мынадай параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын меңгеру;
- 2) зерттелетін материалды практикалық пайдалану;
- 3) ақпаратты талдау және синтездеу;
- 5) қорытындыларды ресімдей білу.

Тыңдаушылардың өз бетінше жұмыс істеуі бойынша білімдерін бағалау баллдарды бес балдық жүйеге ауыстыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 балл (75-84%);
- 3) «Қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50-74%).

Жобаны бағалау критерийлері

	Критерии	Баллы	Комментарии
1	Жобаның тақырыбын, мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдау		
2	Зерттеу мәселесін тұжырымдау		
3	Белгіленген мәселелерге, мақсаттар мен міндеттерге сәйкестігі жобаның тақырыбы		
4	Жобада инновациялық тәсілдерді қолдану, жаңалық		
5	Жобаны іске асыру кезеңдерін құрылымдау логикалық, жүйелілік, толықтық		
6	Жобаны жүзеге асыру перспективалары Нәтижелерді тарату		
	Ұпай саны		

Жобалау жұмысының тұсаукесерін бағалау үшін мынадай критерийлер бөлінеді:

0 балл - іске асырылмаған;

1 балл - ішінара іске асырылған;

2 балл - толығымен іске асырылды.

Жоба бойынша ең көп балл саны 12 балл.

Жұмыс үшін балл сомасын дәстүрлі бағалау нормаларына аударуды мынадай схема бойынша жүзеге асыруды ұсынамыз:

5 (өте жақсы) бағасы 11-12 балл сомасына қойылады.

«4» (жақсы) бағасы 8-10 балл сомасына сәйкес келеді.

«3» (қанағаттанарлық) бағасы 6-7 балл сомасына сәйкес келеді.

Тестті бағалау критерийлері

№	Модульдердің атауы	Сағат саны	Сұрақтар саны
1.	Модуль 1. Нормативтік-құқықтық	16	10
2.	Модуль 2. Отбасын әлеуметтік жұмыста сүйемелдеу	24	10
3.	Модуль 3. Даму және жас ерекшелігі психологиясы	18	10
4	Модуль 4. Психологиялық диагностика	20	10
5	Қорытынды тестілеу, жобаны қорғау	2	
	БАРЛЫҒЫ	80	40

Ұнайларды бағаға түрлендіру шкаласы

баға	орындау шегі %	балл
5	90-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	50% кем	20 баллдан кем